

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

FELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 2 kor. — fl.	Félévre . . . 3 kor. — fl.	Félévre . . . 3 kor. — fl.	Félévre . . . 3 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre. 4 kor. 50 fl.	Negyedévre. 4 kor. 50 fl.	Negyedévre. 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Sok a vakáció.

A sablonossá vált gáncscsal szemben, hogy az iskola csak tanít és nem művel, hangoztatni kívánom, hogy a mai iskola igenis nevel. Legalább annyira nevel, a mennyire a mai szótanultató oktató rendszerrel nevelni egyáltalában lehet.

Az értelem képzése, erősítése hatással van az egyén cselekvésére és pedig rendszerint jó hatással. Az értelmes ember rendszerint okosabban cselekszik. A tanítás tehát alapjában véve nevelés is. De nemcsak eredményében az, hanem még inkább nevelőleg hat a tanítás azzal a munkával, melyet a tanulóra szab. A tanulóknak kötelességei vannak, amelyeket teljesítenie kell. A tanító s a szülő sarkában van, hogy e kötelesség-teljesítésre szorítsa.

E nyomásnak többé-kevésbé minden tanuló enged. Ha e mellett a tanító minden tekintetben jó példát mutat, az iskola megtette kötelességét. És pedig az adott viszonyok között a lehető legjobban.

Ámde a munka nevelő hatása annak folytonosságától függ. A gyermek, az ifju lelke olyan, mint a tüzes vas: ütni kell szakadatlanul, különben nem az lesz belőle, amivé formálni akarjuk. Ha munka közben kihül a vas, időt kell vesztegetnünk a melegítéssel. S ez még a jobbik eset. — A rosszabb az, hogy az alak megmerevedik a szünet alatt és nem birunk többé vele.

A nagy szünetek tehát a nevelés szempontjából károsak, mert a nevelői hatás folytonossága megszakad, a gyermek kiesik a rendszeres élet sodrából s jelentékeny

idő- és erővesztéssel lehet oda visszaterelni, ha lehet. A nevelés értéke tehát megkövetelné, hogy az iskolai munkát kiterjesszük, egyben azonban könnyebbé is tegyük, nehogy az erők kimerülése folytán beálló természetes reakciónak legyünk kénytelenek engedni s a nevelés érdekét veszélyeztető igen hosszú vakációkat csapni.

A mostani vakáció általában két és fél hónap, tehát az esztendőnek több, mint hatoda. Ez a nagy idő nagyon sok, gyermekeknek éppen elég arra, hogy a tanultak nagy részét elfelejtse s a kötelességteljesítéstől teljesen elszokják. Egyhuzamban való vakációnak elég volna négy hét úgy július közepétől augusztus közepéig. A még fennmaradó hat hétből hármát a munkanapokhoz lehetne csatolni, hármát pedig

Falusi történet.

Irtá: Erdély Ernő.

A legrosszabb időben jött haza a katonaságtól Csaplár István. Épp lakodalmat ülték, Balogh Teresi lakodalmát. Ott volt a falu apraja, nagyja, aki csak a lábát bírta, elment a szép menyasszonyt látni. Csaplár István nem akart különbözni a többitől, levetette a mundért s ment a mulatók közé.

Pedig lett volna oka, nem egy, az otthonmaradásra. Az a szép menyasszony több bánatot okozott neki, hogysem azt olyan könnyen felejteni lehetne.

Negyedik éve mult, hogy utolszor együtt voltak, akkor még azt esküdte a lány, hogy nem fog kivüle mást szeretni, most meg a holtodiglant mondja el a bíró fiának.

Azóta besorozták Csaplár Istvánt katonának. Nagy sor, nehéz sor a katonaelet. Telve van keserőséggel, bánattal. Kevés ember viseli el könnyű szívvvel. Csaplár István elviselte.

Mikor estelenként a gyakorlatok után hazatértek, odaült a kaszárnya ablakához s nézett mereven a messze távolba, s azt hitte, hogy látja azt a kis fehér bádoggal borított tornyot, amely mellett van az a

ház, ahol boldogsága rejtve van. Azt hitte s e hit boldogította. Pajtásai már rég az igazak álmát aludták, s ő még mindig ébren volt, virrasztott az ablaknál s nem tudta szemét levenni arról a pontról, ahova faluját képzelte.

Rendes és ügyes katonának ismerték. Meg is becsülték érte. Egymásután varrták a hajtokájára a csillagokat párosával. Esztendőre már három is volt.

Karácsonyra a század fele szabásra ment.

Csaplár István is elkívánczolt a kaszárnyából, csak pár napra, hogy kedvére kibeszélhesse magát otthon valakivel, s a vele váltott pár szóból erőt nyerjen a további szolgálatra.

Mikor visszatért, nem kívánczolt többé haza, megelégtelve azt amit hallott. Balogh Tercsivel szót se váltott, nem is látta, úgy jött men meg, hogy hírét sem vitték szét s faluban. Volt reá oka, úgy beszéltek.

Három esztendő mult el azóta. Nehéz munkában eltelt évek, elég volt belőle. Csaplár megunta a katonaeletet, kivette a könyvét s hazament.

Épen Balogh Teresi lakodalmát ülték. Odament a mulatók közzé. Azt gondolta,

jussa van hozzá a régi emlékek jogán. Szívesen látták, mint a többi vendéget.

Egész délután a öregekkel volt együtt. Mesélt a katona élet ezernyi változatairól, arról a sok kalandról, a melyeken átment a regruta, amire öreg baka lesz belőle. Büszkébb volt a kis könyvére, mint a nemesi levélre, mert erre maga szerezte az érdemet. Az öregek szívesen hallgatták. Jól esett nekik is a visszaemlékezés a multra, mikor még ők is helykén kipödrött bajusszal mentek a trombita hangjára a városon végig s rajtuk veszett nem egy leányzó szeme.

A katonaság előtti időkről nem beszélt Csaplár István. Jobb a multat nem hánytorgatni. Ami történt, Isten rendelése.

Este volt, mikor kiment a tánczolók közé. Eleinte csak nézte, gyönyörködött bennük. Válogatott a falu leányaiban. Hiába, tekintete mindig a menyasszonyra tévedt, az volt a csillag közöttük.

Valami belső tűz éledt fel újra lelkében, amiről azt hitte, hogy rég kialudt. Eszébe jutott a mult, ezernyi szenvedésével. Visszagondolt a kaszárnya ablakában átvirrasztott éjszakára, azokra a boldog idökre, amikor még hinni, remélni tudott. A sok keserőség, amit évek során át magába fojtott,

A Debreczeni I. Temetkezési-Egylet,

János mint egyleti igazgatók működései alatt áll. Felhívjuk az érdemes nagy közönség figyelmét ezen ujonnan alakult szövetkezetre, hogy ezt mint jótékony egyletet minél tömegesebben támogassák. Az egylet tagja lehet bárki, egy férfi mint nő, a 20 évtől 60 évig. Beiratkozni lehet az egyleti pénztárnok Varjassy Gyula kosárköltő üzletében, (Bika szállodával szemben). A szövetkezet 200 kor. segélyt ad az elhalálozott tag temetésére, az illető létszám mellett. Beiratási-díj 2 kor.; a tagkönyvecské ára 20 fillér. Továbbá csak akkor fizetendő 20 fillér, ha a beiratkozott tagok közül halálosat történik.

melynek Dobieczy Sandor országgyűlési képviselő védnöke s díszelnöke, dr. Király Péter ügyvéd, egyleti jogtanácsos s igazgató, Varjassy Gyula pénztárnok, Kánya Lajos és Iklódy

szétosztani a szorgalomidő tizenegy hónapjára.

A szünidőnek ilyen módon történő megosztása és megrövidítése jelentékenyen növelné az iskola nevelő hatását, különösen az alsóbb néposztályok gyermekeinél, akik két és fél hónapon keresztül most minden felügyelet és rendszeres tevékenység nélkül élnek napjaikat.

Minden esetre tanácsoljuk a szülőknek, hogy módjával vakációban is foglalkoztassák gyermekeiket.

Az angol király koronázása.

Távirati tudósítás.

VII. Edvardot ma kenik fel az ősrégi westminsteri apátságban az angolok koronázás királyává. A koronázást, melyet eredetileg június 26-ára tűztek és a melyet eddig még nem is látott fényvel és pompával készültek megünnepelni, a király nagy betegsége következtében a mai napra halasztották. Természetesen a tervezett fény és pompából sok veszett el. A peerek nagyobb része már nyaralni ment és nem jön a koronázásra be; mint egy londoni lap jelenti, a parlamenti tagoknak alig 40 százaléka kért helyet a westminsteri apátságban, hogy a koronázáson jelen lehessen. A többi már mind elutazott Londonból.

Ugyancsak hazautazott az indiai nábobok és hercegek nagy része és az európai udvarok csak rendes követségük által lesznek képviselve, minthogy egy második külön missiót egyik fejedelem sem küldött. Ausztria Magyarországot csak egy egyszerű követségi tanácsos képviseli. Szóval az egész koronázás egy szükségünnepélyre zsugorodott össze, mely híján lesz minden

most mind ujjult erővel jelentkezett. Nem bírt magán uralkodni, a kiszolgált katonán erőt vett a megindulás. Sietve törölte le arcáról az áruló könyecseppet, de már későn volt. Épp az látta meg, akitől legjobban titkolta.

Balogh Terezi közeledett hozzá, meg is szólította:

— Miért busul a vigadók közt, jöjjön velem egy tánczra, úgy is rég mulattunk együtt.

Csaplár István nem szólt, szemébe nézett a leánynak; nézte hosszasan, mélyen s ezzel a tekintetével elmondta az elmúlt évek reményeit és szenvedéseit.

Balogh Terezi megértette a szemrehányást, vigasztalni akarta:

— Felejtsem el István, hisz akkor még gyerek voltam, magam sem tudtam, mit ígerek. Lásd most boldog vagyok, nem akarok magának bánatot okozni, keressen szebb leányt, tudom talál nem egyet, se százat.

Hallotta is, nem is a vigasztaló beszédet. Nem is bucsuzott el senkitől, ment más valakit keresni, aki hübb lesz hozzá, mint aki elhagyta. Talált is.

Visszatért a kaszárnyába, honnan egykor olyan vágyakozva nézte a szálló felhőt, melyet faluja felé hajtott a szél, felvette újra a czifra mundért és szolgálati fegyvere lett a társa. Az nem hagyja cserben, ha egyszer majd szüksége lesz rá a hazáért.

fénynek és pompának. A király állapotára való tekintettel a szertartás rendjét is megváltoztatták és a koronázás az eredetileg tervezett 150 percz helyett, csak 70 perczig fog tartani.

A koronázásnak az időjárás sem kedvez és tegnap csak úgy zuhogott az eső Londonban. Ma nálunk is esős az időjárás s valószínű, hogy Londonban sincs verőfényes nap. Midőn e sorokat írjuk, még nem kaptunk távirati tudósítást a londoni koronázásról. A megállapított program szerinti feltizenegy órákor hagyja el az első diszmenet a Buchingham-palotát. Nyolcz nyitott diszkocsiból áll; az első hét kétfogatu, a nyolczadikba hat vasderes ló van fogva. A kocsikban a királyi család tagjai és a velük rokonságban lévő hercegek foglalnak helyet. A menetet lovas trombitások és a testőrlövasság két svadronja kíséri. Háromnegyed tizenegykor indul el a walesi herceg. Két kocsin jön udvartartása, egy harmadikban maga a trónörökös nejével. Ezt a menetet is lovasok kísérik. Tizenegy órákor hagyja el a király a palotát. A csodás királyi vonatokon az udvari személyzet vonul fel, ezeket követik a szárnysegédek, majd az indiai hercegek gazdag viseletükben. Azután következik lord Kitchener és a törzstisztikar. Majd lord Roberts következik lóháton, kíséretében lesznek többek között Károly dán és Albert slezvig-holsteini hercegek. Most jön a királyi pár az állami aranyhintón. Artur connaughti herceg lovaskíséretében. A menetet további udvari méltóságok zárják be

A koronázási ünnepségről a következő táviratot kaptuk:

London, augusztus 9.

Tegnap este a Westendben igen sok ház iluminálva volt. A főutcákon óriási embertömeg hullámozott. — A Buchingham-palota előtt a tömeg a nemzeti himnust énekelte. A kedvezőtlen idő dacára igen sokan az éjszakát azon az uton töltötték, a merre a koronázási menet elvonult. Tegnap délelőtt vasuton a Westend különböző postjaira 6000 főnyi katonaság érkezett meg. Összesen 27.000 ember érkezett ide az összes fegyvernemekből.

London, augusztus 9.

Hajnalban ágyulövések jelezték a koronázás napjának kezdetét. A Towerben 41 és a Hyde-parkban 21 diszlövést tettek.

IRODALOM.

Vidékiek beköltözése Debreczenbe. Zoltai Lajos, ez a nagybuzgóságú történetíró, a kinek tudásánál csak közismert szerénysége nagyobb, Vidékiek beköltözése Debreczenbe 1564—1640. között czimvel, történelmi becsü füzetet adott ki. Az érdekes munkát a városi könyvnyomda árulja, megszerezhető 50 fillérért. Ajánljuk a közönségnek e Debreczen multjából való új munkát, a mely értékes történelmi forrásmunka.

Szebenyei József verskötetete. Tegnap hagyta el a sajtót Szebenyei Józsefnek — ez izmos tehetségű fiatal debreczeni újságírónak verskötetete, amelynek czime „Dalok egy poéta-lányhoz”. A fiatal lírikus ezzel a kötetével — ha nem csalódkunk, általános tetszést fog aratni. Finom, mély érzésű dalok a poéta-lányhoz intézett költemények, egy vágyódó, rajongó, ifju

szív epedései. Tiszta költészet jellemzi minden versét. Amolyan kedves, fehér vers valamennyi. A kötet másik részében egybegyűjtött vegyes dalok szintén figyelmet érdemelnek. Különösen hatalmasok a Rudyard Kipling fordítások, amelyeknek értéke irodalmi nivón áll. Szebenyei erősen fejlődő költői talentumának szép bizonyítéka ez a verskötetet, amely két koronáért kapható a szerzőnél.

VIDÉK.

A javasasszony.

— Sajtó tudósítónktól. —

Egy gonosz lelkű cigányasszonyt tartóztatott le tegnapelőtt a novoszellói csendőrség. Rablással és gyujtogatással van vádolva. Tudósítónk így írja meg az esetet: Czipán Mari cigányasszony arról volt híres a faluban, hogy a szerelmes leányoknak és asszonyoknak kártyát vetett és arczenőcsöket készített.

Kedden bement Bozáróvics Jován házába, hol a házigada 18 éves leányát egyedül találta otthon. A leány kitérte szive fájdalmait a cigányasszony előtt, mire Czipán Mari átvezette a leányt a kamrába s ott hókusz-pókuszok között köteleket csavart a leány derekára és lábaira, majd pedig meghagyta neki, hogy addig imádkozzon, míg ő visszatér. Ezután a kamraajtót rázárta a leányra s a szobába ment, hol a ládákat feltörte s az ott talált készpénzt, aranypenzeket, nyakéket és egyéb drágaságokat magához vette s azután, mielőtt távozott volna, felgyújtotta a háztetőt és elosont. A bezárt leány csak akkor sejtette, hogy veszedelem lehet, a mikor kívülről nagy lármát és recsegést hallott s a kis kamraablakon tódult be a füst.

Sikoltásait az oltáshoz összefutott emberek meghallották s nagynehezen még élve kihúzták a megkötözött leányt, a ki a nagy füsttől és ijedtségtől már teljesen elalélt. Mikor magához tért, elmondta, hogy mi történt vele. A cigányasszony tagadott mindent, de a ruhája közt bevarrva megtalálták az elrablott pénzt és ékszereket s ennek alapján letartóztatták és bekísérték a törvényszékhez.

A nyolczadik gyermek miatt.

Szerekucz Mitru a biharmegyei Loró község egyik legmunkásabb embere. Hét tagból álló családját tartotta fenn két keze munkájával. Nem rég ismét szaporodás volt a háznál, a mi annyira elkeserítette a harminczöt éves munkás amőert, hogy a mult napokban elhagyta családját. Azóta hirt sem halottak felőle s a szegény asszony, most a legnagyobb nyomorban s nyolczadik hét gyermekével. Bérczi Imre főszolgabíró a neki keseredett apát kirentáltatja mostan.

A nagyváradi püspöki székhely.

Schlauch Lőrincz halálával megüresedett a nagyváradi püspökség E méltóság betöltésére több nevet hoztak forgalomba, de a kombinációk még koraiak, a mennyiben a nagyváradi püspökséget egyhamar nem töltik be. Ez akkor fog bekövetkezni, ha a meghalt püspök hagyatéki ügye teljesen rendezve lesz, a mi azonban hónapokig el tart.

Öngyilkos jegyző. Székelyhidi tudósítónk jelenti: A közeli Kokadon egy uriember oltotta ki ma életét. Sós Albert nagykarolyi jegyző a napokban Kokadra érkezett ott lakó barátai látogatására. Két napig a legjobb kedvel mulatott s bará-

Darvas Testvérek

tékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhető

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhető

taival kirándulásokat tett, csak tegnap este tünt föl hangulatának hirtelen változása, a minek azonban senki sem tulajdonított jelentőséget. Mikor ismerőseitől elvált, hogy pihenőre térjen, feltűnő melegséggel bucsuzott. Reggel soká nem mutatkozott, a mi gyanút keltett Zörgettek ablakán s mint-hogy választ nem kaptak, feltörték az ajtót. Sós Albert átlőtt halantékkal, holtan fekiúdt az ágy előtt. Az orvos megállapította, hogy a szerencsétlen ember, még az éjjel lőtte agyon magát revolverével. Sós nem rég Kokadon volt állomáson, ahonnét azonban könnyelmű életmódja miatt távoznia kellett. Tragikus haláláról táviratban értesítették feleségét, a ki leányával Nagykárolyból halott férje ravatalához érkezett. Az öngyilkosság okául családi viszálykodást emlegetnek.

Egy böszörményi 48-as tiszt halála. Idősb Sóvágó Gábor 48-as honvédszár hadnagy, városi tisztviselő, tegnap meghalt Hajduböszörményben. Az elhunytban, a ki tagja volt a város és a megye képviselőtestületének, ifj. Sóvágó Gábor ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, a hajduböszörményi függetlenségi és negyvennyolczas párt elnöke édes atyját gyászolja.

KARCZOLATOK.

Az orosz czár le akarja fegyverezni az egész Európát.

Félő, hogy egyszer le is fegyverzi — háborub n.

Szabadkán szomorú élet van.

Magas jutalék mellett mutogatnak egy városi tisztviselőt, a ki még nincs felfüggesztve az állásától.

A belügyminiszter leirata után a szabadkai közönség kezd kijózanodni.

Ez pedig nagy dolog Szabadkán.

Körber Rátótra megy Széllhez baráti látogatásra.

No Széll Kálmán nyugodt lelkiismerettel mondhatja el:

— Szervusz drága barátom.

Abban, hogy a kiegyezést csupa utazással csinálják, van valami rátió.

A miniszterelnökök ugyanis a tárgyalások alatt mindig egymásra utaznak.

A szabadkai polgármester kijelenti, hogy a lapok hírei rágalmak. Szabadkán nem történt semmi visszaélés.

Igaza van.

Ha nem történt volna rendetlenség, az volna a visszaélés.

Ha igaz, hogy borban van az igazság, akkor mit akar a belügyminiszter?

A szabadkaiaknak van igazuk.

SZÍNHÁZ.

Makó Lajos a Hortobágyon. Makó Lajos, a debreczeni színház igazgatója tegnap délután a Hortobágyra ment ki. A direktor a hortobágyi nép vasárnap esti életét tanulmányozza, hogy impressziókat szerezzen Géczy István „A régi szerető” című darabjához, melynek előadása egyike lesz a szezon első ujdonságának.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Frank József debreczeni törvényszéki irnokot a szatmár-németi kir. törvényszékhez irodatisztté nevezte ki.

§ **A névtelen levelek epilógusa.** Ezelőtt két évvel Debreczen előkelő társadalmának tagjait elárasztották diffamáló névtelen levelekkel. Ugyanakkor dult városunkban a hurkos háboru is, melynek földérintésére két detektív jött le Budapestről. E detektívek ügyészégi megbízás folytán nyomozást indítottak a névtelen levelek szerzője után is s egyikük a tavalyi év teljes nyarán ily irányban kutatott. A hajsa hevében teljesen indokolatlanul gyanuba fogták egy debreczeni uri családl jogász fiát is, a kitől furfangos uton kézirat is szerzett a detektív. A meghurczolt fiatal ember a törvény előtt keresett orvoslást hosszú zaklattatásáért s rágalmazás miatt följelentette a detektíveket s azoknak nyomozó segédeit. Stromp albiró tegnap tárgyalta ez ügyet. A tárgyalás folyamán a magánvádló egy följelentett egyén ellen visszavonta a vádat, mert az előadta, hogy része nem volt a gyanúsításban. A nyomozó detektív kijelentette, hogy abszolute semmi bizonyítékot nem talált kutatásai folyamán s jelentésében is kiküldetése eredménytelenségéről számolt be. Együttal azonban ártatlanságát bizonyította, mert hivatalos megbízás folyamán végezte a nyomozatot. A másik detektív nem jelent meg s így a tárgyalást el kellett napolni. A becsületében meghurczolt fiatalembernek morális elégtétele már a fentiek alapján is megvan.

§ **Gondnoksági megszüntetés.** A debreczeni törvényszék Szőke Károly derecskei lakost tékozlás miatt tavaly gondnokság alá helyezte. A törvényszék most közhírré teszi, hogy e gondnokság alá helyezést jogerősen megszüntette.

Öngyilkosság egy elvált grófné miatt.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 9.

Frank Boriska: Ezt a nevet valamikor jobban ismerték akárhány államférfi, miniszter vagy más híresség nevével. Évekkel ezelőtt a budapesti Népszínház egyik kicsi, de népszerű, körülrajongott kardalósnoje volt Frank Boriska és egy nap csak gróf Károlyi Györgyné lett belőle. A nagyevű arisztokrata családnak persze nem tetszett valami nagyon az operett-körusből kiválasztott élettárs. A házaspár nászutra kelt s egynehány ezer forinttal elvitorlázott az ujjvilágba.

Aztán jött sok-sok kalandos hír róluk. Közölték az európai lapok, hogy szállójuk, vendéglőjük van, hogy a magyar főur maga szolgálja ki a vendégeket, a konyhában a szakácsnékat a gróf felesége dirigálja és így tovább.

A romantikus értesítésekre tavaly egy

rövid, pozitív és kiábrándító ujdonság érkezett: *gróf Károlyi Györgyék válnak.*

Ez a hír valónak is bizonyult. Ugy beszélték, hogy az egykori színész nő nagy összeg végkielégítést kapott, az ifju gróf pedig átvette a családi vagyont és nőülni készül, elvesz egy nagyon ismert neví, a társaságokban sokat szereplő bárókisasszonyt.

Frank Boriska szintén hazajött. Régi ismerősei gyakran láthatták őt színházban és egyebütt. Csak tegnapelőtt is megjelent a városligeti Nyári Színház egyik páholyában szerényen meghuzódva, igénytelenül, a nélkül, hogy egy-két emberen kívül valaki fölismerte volna. Csak a színpadon tudták többen, hogy Frank Boriska a színházban van, néhány szál virágot küldött ugyanis volt kartársának, Csongory Mariskának a névjegyével együtt.

Es ez az immár nyárspolgári aszszony most ismét egy sötét tragédiának a középpontja lett. Néhány héttel ezelőtt bemutatattak neki egy előkelő lipótvárosi családból való fiatalembert, E. Arthur kereskedőt, a ki hamar szerelemre gyuladt az érdekes multu, bájos hölgy iránt. Frank Boriska hozzáférhetlen volt.

E hónap 5-ikén történt, hogy a fiatal kereskedő megkérte az elvált grófnó kezét. Az csöndesen így felelt.

— Kedves uram, nem lehetek a felesége. Engedje el a bővebb magyarázatot.

A férfi leverten távozott. Huszonnégy óráig úgy járt-kelt, mintha eszelős volna. Hozzátartozói nem is sejtették, hogy mi a baja. Egy napnál tovább úgy látszik, nem bírta ki E. Arthur a szenvedést és öngyilkosságra szánta magát. Tegnap délelőtt korán kelt, több levelet irt s aztán elment hazulról. Azóta senki sem látta többet. A titokzatos eltűnésben magyarázatul szolgál egy levél, a melyet a fiatal ember atyjához irt s a melyet módunkban volt megszerezni. A levélnek ez a tartalma.

Kedves jó atyám!

Őrülden szeretek egy asszonyt, Frank Boriskát. Ő nem lehet az enyém és ezért leszek én a — *halálé*. Bocsássatok meg a bánatért, a mit nektek okozok. De nem bírom tovább. Isten áldjon meg benneteket. Engem nem láttok többet.

Csókol szerető fiad Arthur.

A kétségbeesett apa nem akarta családi baját a világ elé vinni s három magán-detektívet bizott meg az életunt fiatal ember föl kutatásával. Ma reggel az egyik titkos rendőr azzal a szomorú hírrel állított be az apához, hogy a fia a Dunába ugrott. Erre bizonyítékai is voltak. Az apa azonban táviratilag értesítette a Duna mentén levő községeket, hogy ha esetleg olyan holttestet fognak ki a vízből, a melyre ráillik a fiu személyleírása, értesítsék őt azonnal, hogy agnoszkálhassa.

UJDONSÁGOK.

Fejedelmi osalád ajándéka a debreczeni anyakönyvtárnak.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 9.

Szatmárvármegyének van egy régi, ősemlékektől nevezetes kastélya, az aranyos-medgyesi. Ez a kastély valamikor fészke volt a Bátori, Bethlen és Kemény fejedelmi családoknak. Legnagyobb nevezetessége azonban a kastélynak az, hogy a tiszántuli vidék reformálása innen indult ki. Az aranyos-medgyesi kastélyból terjesztették Kálvin

Építkezők és háztulajdonosok figyelmébe!

Iroda: Csapó-utca 51. szám.

BICZÓ GYULA, építő és cserépfedő mester.

Ajánlom magamat, s kérem szives pártfogásukat teljes tisztelettel:

hitvallását s ma a tiszántuli egyházke-
rület Magyarország legnagyobb szuperinten-
denciája.

A kastélynak régi, ereklyeszámba menő
kéziratokból és kötetekből álló könyvtára
volt, mely a kastély birtokával együtt szál-
lott át az ott egymást követő főúri család-
okra. De az átszállás nem történhetett
a nélkül, hogy a nagy könyvtár meg ne
csonkult volna. A hatalmas bibliotéka év-
századok folyamán széttagolódott, örök
kárára a magyar tudományosságnak.

A medgyesi kastély jelenlegi birtokosa
a gróf Karacsay család, mely grófi méltó-
ságát indignatus utján nyerte néhány év-
tizeddel ezelőtt. A Karacsay család mai
fejének ősapja ugyanis örmény fejedelem
volt, de a családot később detronizálták s
igy jöttek Magyarországra, hol a medgyesi
kastélyt vásárolták meg.

A Karacsay családdal bizalmas össze-
kötésben él Bősörményi Zsigmond szat-
mármegyei nagybirtokos s református egy-
házmezei tanácsbíró, a ki a család meg-
bizásából értékes ajándékot küldött a héten
főiskolánk hatalmas anyakönyvtárának. A
régii erdélyi családok nagy könyvtárának
rongyát, maradékát ajánlotta fel ajándék-
képen a Karacsay grófi család. A „rongy”
egy nagy ládát megtöltő könyv- és kézirat-
gyűjtemény, melynek javarészét értékes
hadtörténeti munkák teszik. Van azonban a
gyűjteményben mintegy tizenöt darab kolozsvá-
ri jezsuita nyomtatvány, több mint négy-
száz évesek, melyeknek becsét egykönnyen
meghatározni nem lehet.

A családi megbízott, Bősörményi
Zsigmond érdekes levél kíséretében küldte
meg. A levélben említés van arról is, hogy
az aranyos-medgyesi kastélyban őrzik Bethlen
Annának, Bethlen István, rövid ideig volt
erdélyi fejedelem leányának s Lónyai Zsig-
mond szatmári főispán feleségének réz-
veretű koporsóját is. E koporsónak vajmi
kevés értéke lehet az indignált örmény
fejedelmi család előtt, mely talán készség-
gel, esetleg ellenszolgáltatás mellett, át-
engedné ezt a nagyrebecsült ereklyét is anya-
könyvtárunknak. Bősörményi Zsigmond dr.
Ferenczy Gyula könyvtári igazgató felkéré-
sére ez irányban is megteszi a szükséges
lépéseket, melyek ha eredményre vezetnek,
a debreczeni anyakönyvtár a legértékesebb
reliquiák egyikével fog szaporodni. Bethlen
Anna özanyja volt a mai Lónyai grófnak,
kiknek egyike ma az uralkodó családdal
áll rokonságban. Az ereklye értéke így
kétszeres.

Öngyilkos aggastyán.

Debreczen, augusztus 10.

Egy hatvan esztendősen öreg ember
vetett véget önkézével életének Nádud-
varon, a mint azt levelezőnk jelenti.
Magyar József az életunt aggastyán
neve, ismerte Nádudvaron mindenki.
Vadházasságban élt már hosszú idő
óta. Csendes Ágnessel, de a mint a hír
beszéli, a törvényen kívüli viszony ál-
datlan, viharos volt. Hogy ilyen szo-
moru végzete lett a szegény öreg em-
bernek, talán ebben rejlik az ok.

Magyar József különben nem árulta
el egy szóval sem sötét szándékát. —
Reggel még beszélgetett feleségével, a
ki hét órakor pálinkáért ment a közeli
boltba. Mig odajárt, akasztotta fel ma-
gát öreg férje. Egy erős zsineget a
szoba gerendájához erősített, azt nya-
kára hurkolta. Térdelő helyzetben akad-

tak reá egy óra múlva, természetesen
akkor már halott volt. Felesége jajve-
szélve verte fel az utcza népét, a
mely hamarosan az öngyilkos házának
udvarára sereglett. Árnyos László es-
küdt intézkedett először hivatalosan. Az
öngyilkos hulláját megvizsgálta Lo-
sonczy Álmos dr. hajdumegye főorvosa
és megadta az engedélyt az eltemetésre.
A szegény öngyilkos öreget nagy rész-
vét mellett temették el.

Ácsok táncmulatsága.

— Saját tudósítónktól. —

A debreczeni képesített ácsiparosok és
ácssegédek tegnap este kitünően sikerült
táncmulatságot rendeztek a Margit-fürdő
tánctermében. A tiszta jóvedelem a szak-
egylet. A zenét Kiss Pista jeles zenekara
szolgáltatta. A táncmulatság esti 9 órától
reggelig tartott. A megjelent hölgyek név-
sorát tudósítónk az alábbiakban állította
össze:

Asszonyok: Tamás Jánosné, Kovács
Jánosné, özv. Csáky Sándorné, Vásárhelyi
Jánosné, Szabó Józsefné, Sinay Sándorné,
Balácsi Lászlóné, Békési Jánosné, Tokai
Gáborné, Jeremiás Károlyné, Kiss Bálintné,
Palóczy Lászlóné, Barta Gáborné, Fekete
Istvánné, özv. Bruckner Károlyné, Király
Ferenczné, Szücs Bálintné, Csikos Istvánné,
Tóth Mihályné, Köteles Imréné, Tömösváry
Györgyné, Vas Gyuláné, Csiba Károlyné,
Sáska Jánosné, Horváth Istvánné, Nagy
Jánosné.

Leányok: Szatmári Juliska, Székely
Erzsike, Csáki Juliska, Sinay Juliska, Hor-
váth Juliska, Király Juliska, Fülöp Juliska,
Márton Juliska, Novák Juliska, Tokai Ju-
liska, Sólyom Juliska, Szakál Juliska, Sza-
kál Juliska, Kállai Juliska, Ókrös Juliska,
Szabó Anna, Balázs Mariska, Oláh Zsuzsika,
Harsányi Zsuzsika, Szilágyi Mariska, Tóth
Erzsike, Békési Eszti, Jeremiás Mariska,
Jeremiás Karolin, Nemes Mariska, Pálinkás
Mariska, Antal Erzsike, Antal Mariska,
Bán Eszti, Nagy Eszti, László Eszti,
László Mariska, Bónis Róza, Vásárhelyi
Eszti, Novák Róza, Ungvári Mariska,
Lénárt Eszti, Kovács Róza, Bruckner
Erzsike, Fülöp Róza, Vincze Juliska.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasár-
nap az *ev. ref. templomokban* a követ-
kező lelkészek végzik az istentiszteletet:
Nagytemplomban Harsányi Pál gimn.
s. tanár. Kistemplomban Simon Imre
esk. felügyelő. Ujtemplomban Vadon
Béla esk. felügyelő. Ispotálytemplomban
Lengyel Imre esk. felügyelő. Szegény-
házban Hajdu Zsigmond, püspöki tit-
kár. Csapókerti imaházban Füzessy
Géza esk. felügyelő. — *A róm. kath.
templomban* reggel 6 órakor szent misét
mond Vas Károly tanár. 7 órakor szent
misét mond Nyári Ignác. 8 órakor
szent misét mond Varju Lajos. 9 óra-
kor ünnepélyes nagy misét mond dr.
Wolafka Nándor v. püspök, prépost,
plébános, segédlel; utána ugyanó
szent beszédet mond. $\frac{3}{4}$ 11 órakor misé-
zik Szabó István. $\frac{1}{2}$ 12 órakor szent
misét mond Pák Emil. 3 órakor Lyta-
nia, utána Rózsafüzér. 5 órakor Jézus
szent szive társulatának hónapos ajta-
tossága, melyen Nyári Ignác s. lelkész

tart szentbeszédet és körmenet. — Az
ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10
órákor Materny Lajos főesperes tart
istentiszteletet. — *A gör. kath. kápol-
nában* reggel 6 órakor reggeli isten-
tisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise,
délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor
rózsafüzér ajtatosság.

* **Személyi hírek.** Oláh Ödön törzs-
tiszi állományba helyezett csendőrszázados,
ki három napig tartott szemlét a helyi
szárnyon, ma utazik el Debreczenből. —
Dr. *Mariska* Vilmos egyetemi tanár eltávo-
zott városunkból.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-
miniszter Frank József debreczeni kir. tör-
vénszéki irnokot, a szatmár-németii tör-
vénszékhez irodatisztává nevezte ki.

* **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap
délután négy órakor Puky Gyula főispán
elnöklete mellett hitelesítő közgyűlés volt
a városháza nagytermében. Az ülésen a két
napos rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét
hitelesítették.

* **Debreczen menyasszonyai
és vőlegényei.** Lapunkban legutóbb
közölt kimutatás óta jegyet váltottak a
következők: Papp József ev. ref. máv.
asztalos Sallai Juliskával ev. ref., Nagy
Sándor ev. ref. kömivessegéd Komádi
Máriával r. kath., Kun Imre g. kath.
dohánygyári géplakatos Birki Annával
g. kath. és Tóth József ev. ref. kömi-
vessegéd Pető Rózával ev. ref.

* **Szabad juh és lókvitel.** Ör-
vendetes leirat érkezett ma távirati uton a
földművelésügyi minisztertől Debreczenbe.
A távirati engedelem arról szól, hogy a mos-
tani országos vásár alkalmával a juhok és
lovak kivitele Ausztriába szabad.

* **Debreczeni tűzoltók Egerben.**
Az országos tűzoltó szövetség Egerben
tartja meg ez idei országos szövetségi gyű-
lését, a melyre Publíg Ernő tűzoltó pa-
rancsnok vezetésével 12 önkéntes tűzoltónk
rándul át a tüzes, piros egri bor hazájába.
F. hó 14 én reggel 5 órakor indulnak Fű-
zes Abonyon át Egerbe.

* **Szőlőpusztítás bosszúból.** Kü-
lönös módját eszelte ki a bosszunak Kállai
Imre homok-utcai lakos egyik engesztel-
hetetlen haragosa. Az elmúlt éjjel elment
ugyanis haragosának, Kállai Imrénének a
Sestakerben lévő szőlőjébe és az ültetmé-
nyekben, különösen a szőlőtőkékben iszonyu
pusztítást vitt véghez. A fiatal hajtásokat
fövestől tépdeste ki, másokat derékban tört
ketté. Hasonlóan járt el a gyümölcsfákkal.
Kállai jelentést tett az esetről a rendőrség-
nél, hol Acs Nagy Ferencz rendőrfogalmazó
bizták meg az ismeretlen haragos ki-
nyomozásával.

* **Tisztelettel értesítve** a tekin-
tetes orvos urakat és érdekelt közönséget,
hogy szülésznői gyakorlatomat megkezdem
s minden e körbe vágó szolgálatot, nők
ápolását, valamint masszírozást is elvállalok.
Szíves pártfogásért esd *Fautné, Oláh
Juliánna*, szülésznő, Zöldfa-u. 15. sz.

* **Uj szőnyegüzlet.** Bosznay J. és
Társá (Debreczen, Kossuth utca 11). Fényes,
modern berendezés és gazdag választás gyö-
györű szőnyegek és függönyökben, honnan a
legkényesebb igényű ember is berendezheti
lakását.

* **Németi József** fényképész mű-
terme (Debreczen, Piacz-u. 42. Biedermann
palota) vasárnap és ünnepnap egész nap
nyitva s a közönség rendelkezésére áll.

Kolozsvári mézeskalács.

melyek többszörösen, legutóbb pedig a Mileueumi kiállításon nagy éremmel lettek kitüntetve, felállított sátorban fogom árusítani. Nagyérdemű közönség szives pártfogását kérvé, maradok alázatos tisztelettel: **VIRÁG FERENCZ,** mézeskalácsos, Széchenyi-utca, a királyi táblával szemben. Kosozsvárról.

alatt fent neve- zett áruimat a **Széchenyi-utczában**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **országghirű mézessüteményeimmel,** megérkeztem, s a vásár tartama

* **Presbiteri értekezlet.** A presbiterium tegnap este hat órakor értekezletet tartott. Az értekezlet egyetlen tárgya egy már eladott házra utólagos ajánlat beadásának kérdése volt. A presbiteriek zárt értekezleten intézték el a fontos ügyet.

* **A debreczeni szabómunkások szakegylete** egyesületének könyvtára javára, 1902. év augusztus 17-én, az az vasárnap a nagyerdei Dobos pavillon összes termeiben a debreczeni munkás dalegylet közreműködésével, szavalattal egybekötött nyári táncmulatságot rendez. Fölkérjük az érdekelt n. é. közönséget, kik a meghívókra igényt tartanak, szíveskedjenek címöket az egyleti helyiségben vagy az egyleti tagoknál beadni. Deák Ferencz-utca 4. sz. A rendezőség.

* **Eljegyzés.** Debreczen társadalmi életének egyik köztisztelt családjában tegnap eljegyzési ünnepély volt. Mikusótei Görög József máv. üzletvezetőségi főellenőr szép leányát jegyezte el Trón Lajos perbenyiki állomásfőnök, ki néhány hónappal ezelőtt a debreczeni vasutasok gárdájának volt rokonszenves tagja.

* **A macsi gyanus halál-ese.** Kiss Gábor öreg napszámot, a ki tegnapelőtt délután a Macson gyanus körülmények között megbetegedett, tegnap délután bonczolták fel a köz-kórház halottas kamarájában. A bonczolást Balkányi Emil, Balkányi Ede, Szentpályi Béni orvosok teljesítették, a rendőrséget Mile Pál fogalmazó képviselte. A bonczolás megállapította, hogy Kiss Gábor enyhébb természetű kole-riben szenvedett, a mely így nyár közepén az éretlen gyümölcsöt élvező munkások között előfordul. Természetesen járványos jellegéről szó sem lehet. A rendőrség abban azonban mindesetre hibás, hogy egy napdíjast küldött ki a hulla megvizsgálására, a ki orvos nélkül ment ki a Kis-Macsra és tudatlanságból beszállította a hullát a köz-kórházba. Fertőző vagy ragályos betegség esetén ez kész veszedelem lett volna, mely súlyos természetű következményeket vont volna maga után. Végh Gyula h. főkapitány azon intézkedése tehát — hogy jegyzőkönyvvezető napdíjasokkal végeztet közbiztonsági funkciókat, helytelennek bizonyult. Az ilyes dolgokat a már gyakorlottabb polgári biztosokra kellene bízni.

* **A házipénztár átadása** Máthé Miklós házipénztárnok szabadságideje letelvé, tegnap elfoglalta hivatalát Helyettes Komáromy Antal ellenőr ma kezdi meg szabadságát. Máthé a pénztárt tegnap hivatalosan átvette.

* **Toivaj leány.** Mulatságon járt Kovács Zsófi cselédlánynak mindig az esze. Nem is tudott magának szerezni semmit, mert amit keresett, azt haszontalanul elfecsérelte. Utóbb már ruhája se volt több a rajta valónál. Zsófi azért egy cseppet sem busult, hanem vigan mulatott tovább. Ugy okoskodott, ha neki n. ncs ruhája, van másnak, majd szerez attól. Singer Róza cselédtársára gondolt ekkor, aki szorgalmas keresményéből szépen berendezte ruhátárát. Tervét tegnap hajtotta végre s mintegy harmincz korona értékű ruhát lopott el tőle. A lopott ruhával szülővárosába, Szegedre akart szökni, de még idejében elfogták. Zsófi most hűsöl a rendőrség börtönében.

* **Uj ügyvéd Bősörményben.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Paksy* Károly ügyvédet Hajduböszörmény székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

* **Repülő színpad Debreczenben.** Az Angol Királynő kert-helyiségében e hó 12-étől kezdve a fővárosi orfeumok legjelesebb tagjaiból, azonkívül jórészt színészekből álló repülő színpad fog működni, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Tegnap halottak.** Debreczenben a tegnapi nap folyamán elhunytak a következők: Félegyházi Róza ev. ref. 16 hónapos, Csinabecz Tekla róm. kath. 28 éves, özv. Juhász Jánosné róm. kath. 48 éves, Lénárt András ev. ref. 2 hónapos, Szabó Andrásné Balogh Zsuzsanna 24 éves.

* **Minden vasárnap este** katonazenahangverseny, Márkus Jenő bor- és sörcsarnoka nagy nyári kertjében. Belépti-díj nincs.

* **Ebesi-ártézi forrásvíz** (szén-savval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészebb, legüdítőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

* **Indiai lókereskedő Debreczenben.** A debreczeni országos vásárnak most legérdekesebb alakja egy indiai lókereskedő: Halikhate Edvard, kit az angol kormány, illetve az indiai alkirályság küldött magyar lovak vásárlására. Halikhate modern uriemher, ki élete javarészét Londonban töltötte. Gentleman, ki nem alkuszik, hanem szó nélkül fizet, a kitől venni akar. Az angol indus lókereskedő, ki két hét óta sorrajárja a magyar állatvásárokat, ma délután utazik el Debreczenből.

* **Rácz Béla** bankirodája pénzkölcsönöket gyorsan kieszközöl a legolcsóbb kamatra, utólagos csekély díj mellett. Iroda Debreczen, Csapó-utca 12.

* **Elmebetegek szállítása.** A belügyminiszter Debreczen törvényhatóságához körrendeletet intézett az elmebetegeknek az állami elmeegógyítóintézetekbe való szállítása ügyében. A miniszter fölemlíti, hogy az elmebetegeknek az állami gyógyítóintézetekbe való beszállítása körül újabb időben megint gyakran előfordult, hogy az elsőfoku egészségügyi hatóságok vezetői elmebetegeket minden előleges tudakozódás nélkül egyszerűen felszállítanak a fővárosba valamelyik állami elmeegógyintézetbe. Sőt az is előfordul, hogy az ily betegek kórházpotáról szóló kórrajzokat és a fölvétel indoklására való orvosi bizonyítványokat az illető hatóságok nem bíráltatják meg gondosan, esetleg fölöttes hatóságaiknak erről hivatott szakközvegei által, minek folytán gyakran megesik, hogy amíg valamely nagy mértékben közveszélyes betegeknek az elhelyezési engedély megszerzésére a helyes orvosi bizonyítvány megszerzéséig várnia kell, vagy míg ily betegről a felvételt meg is kell tagadni, addig talán a kevésbé közveszélyesek szállítatnak rövid idő után az intézetbe és mert bizonyítványaik szabályszerűek, akadály nélkül föl is vétetnek. Gyakran a beteg kísérlőinek nincs is annyi pénzük, hogy a beteget a fölvétel megtagadása esetén vissza vagy más helyre szállíthassák. Ezen visszás helyzet most, a mi-

dőn az állami intézetek állandóan annyira tul vannak tömve hogy kénytelen a miniszter a fölvételre jelentkezők közül a súlyosabb bajban szenvedőknek adni előnyt, meg nem tűrhető; miért is nyomtatékosan és újra fölhívja a törvényhatóságokat, hogy az elmebetegek elhelyezéséről kiadott 1895. évi körrendeletekben foglalt eljárási szabályok és utasítások pontos megtartására utasítsa az illetékes hatóságokat és ezek szakközvegeit, a mulasztók ellen pedig a törvény teljes szigorával járjon el.

* **Prágai sonka** naponta friss főzés egész nyáron, továbbá Graham kenyér és mindenféle kétszersültek kaphatók Tóth Kálmánál.

TÁVIRATOK.

Körber Rátóton.

Budapest, augusztus 9. Rátótról táviratozzák: Körber osztrákminiszterelnök kedden is itt marad. A hét végén Széll Kálmánnal együtt mennek jelentést tenni Ischlbe.

Az angol király koronázása.

London, augusztus 9. Lapunk más-helyén közölt tudósításunk kiegészítésül éjjel még a következő táviratot kaptuk: A királyi palotából féltizenegykor indult el a székesegyházba az első menet, a mely nyolcz hintóból, egy század testőrségből és a királyi család tagjaiból, idegen hercegekből, hercegnőkből állott. Ezután ment a második menet, a melyben a welszi herceg és felesége voltak. — A királyi diszhintó egetverő éljenzések között haladt. — Mellette lovagolt a connaughuti herceg és Kitchener lord. Tizenegy óra huszonöt perczkor érkezett a király az apátságához, melyet ágyulövések hirdettek. A király látszott, hogy kitünően érezte magát, a királynővel együtt örömmel köszönte az ovációkat. — Tizenkét óra nagyven perczkor tették fejére a koronát. — Ezt is ágyudörgések jelentették. Negyed órával később megkoronázták a királynét. A szertartás végével az egész gyülekezet felállott s riadó kiáltásokban tört ki.

— God save the king-and the queen! (Éljen a király és a királyné!)

Öngyilkosság mozsárral.

Budapest, augusztus 9. Obermoltból táviratozzák, hogy ott ma szenzációs eset történt. Kauffmann Konrád földbirtokos öngyilkossági szándékból ráült a puskaporos mozsárra s aztán meggyújtotta. A lövés Kaufmant a légberöpítette és darabokra szakította.

HIREK.

Ejjeli posta.

× **Kitchener regénye.** (Éjjeli express tudósítás.) Londoni előkelő körökben „titoktartás leple” alatt romantikus

Veres Elek győri híres cigány-zenekara országos körutja alkalmából
ma este a „Magyar Király” kávéházban gazdag programmal nagy zenestélyt rendez. —
 A kiváló és híres zenekar a fővárosi orfeum szerződötött zenekara.
 Minél tömegesebb látogatást kér, tisztelettel: **Erős Jakab**, kávé.

történetkét beszélnek, melynek hőse a burok legyőzője, lord Kitchener. Azt beszélik ugyanis, hogy Kitchener, tíz évvel ezelőtt, midőn Egyiptomból hazatért, egy csodaszép-ségű ir leánnyal, Maude Goune-al kötött ismeretséget, a ki angolelleses érzelmeiről és bur barátságáról volt ismeretes. Kitchener Párisban találkozott a szép leánnyal, a kibe beleszeretett. Be is vallotta szerelmét a leánynak, a ki kijelentette Kitchener lordnak, hogy szívesen hozzá megy feleségül, ha a katonai pályát ott hagyja. Minthogy azonban Kitchener erre nem tudta magát elhatározni, agglégény maradt. A bájos Mauda arczképét most is szíve fölött hordja.

× **A „kedves“ bajtársak.** (Éjjeli express tudósítás.) A minap mi is megirtuk az angol gárdaezred néhány tisztjének botrányos viselkedését, a kik egy tisztársukat, kit nem kedveltek, inzultusokkal illettek és összes holmiját az ablakon át kidobták. — Mint nekünk Londonból táviratozzák, lord Roberts az angol hadsereg főparancsnoka felszólította a garázdálkodó tisztet, hogy mondjanak le állásukról. A tiszt erre nagyon megszeppentek és most kegyelmi kérvénnyel fordultak Edvárd királyhoz, hogy hagyja meg őket a hadsereg kötelékében.

CSARNOK.

A tűzpróba.

Regény.

(Folytatás.)

— Valóban különös — szólt Reginald, de kérem folytassa ön.

— Nos, tehát, midőn nagybátyám erről értesült, határtalan öröme gerjedt s kétszeres vonzódást érzett a fiatal ember iránt. Rögtön azon volt, hogy Milburn Ralph és nővére Marcia azonnal hozzá költözködjének. Némi vonogatózás után beleegyezett a fiatal angol s nagybátyám házában vettek lakást.

Milburn Mária legszebb nő azok közül, kiket valaha életemben láttam; kedves, vidám, megnyerő modoru. Nagybátyám halálosan szerelmes volt belé — és hiszi-e ön? — még nem volt a hölgy tizennégy napig a háznál, midőn nagybátyámmal egybekelt.

— Lehetséges-e? Hiszen én úgy tudom, hogy önnek nagybátyja már koros férfi. Nemde?

— Legalább is hatvan éves, de ez nem első eset, hogy ily koru ember fiatal hölgyet vett nőül. Hat hétig nem volt boldogabb ember bátyámnál; azonban az utóbbi időben egészsége hanyatlott, habár külsőleg igen jó színben van.

— Minő symptomák jelentkeznek? — kérde Reginald.

— Általános gyöngültségről panaszkodik, koronkint nagyon rosszul érzi magát, ideges remegést és borzasztó nyomást érez szíve táján.

— S mit szól ehhez fiatal neje?

— Ő mit sem tud erről, mert ez állapotot mindenki előtt titkolja, kivéven engem és idős leányát Edithet. Én azt hittem eleintén, hogy az egész egyszerű idegbaj; most azonban úgy látom, hogy egészsége napról-napra hanyatlak. Tegnap este azt indítványoztam, hogy keressen egy

orvost, ki nála lakjék, úgy tüntetve a dolgot föl, mintha ez, mint bátyámnak régi barátja időznék házábanál. Ő helyeselte indítványomat és ön a legalkalmasabb ember lesz e hivatás betöltésére. Mi kétezeröttszáz dollár évi fizetéssel látjuk el önt és öt évre szerződésileg lekötjük. Akarja ön ez állomást elfogadni?

— Valódi örült lennék, ha azt visszautasítanám, — szólt Reginald. De mondja csak kérem, mi szükség van arra a titkolózásra? Miért kell az orvosnak nagybátyja régi szerepét játszania?

— Ő ezt egyszerűen azért óhajtja, hogy egészség ügyét neje előtt palástolhassa. Tudhatja ön, mily kényesek az oly öreg urak, kik fiatal feleséget vesznek, egészségi állapotuk tekintetében.

— Az igaz; hanem azt hinné az ember, hogy ha egyszer a házastársak szeretik egymást, eféle titkolozások feleslegessé válnak.

— No, ami a kölcsönös vonzalmat illeti, e tekintetben a legcsekélyebb kétség sem merülhet föl. Egyik a másik nélkül alig lehet el csak egy fél óráig is

— Vajon nem képes-e nagybátyja, egészségügyének e változását valamely körülménnyel kapcsolatba hozni.

— Teljességgel nem. Lassankint kezdődött a baj, és most hova tovább erőtlenedik bátyám.

— Nincs-e valami szervi betegsége, például szivbaja?

— Nincs, mert ő Uj-York legjelesebb orvosait kérdezte meg és mindnyájan oda nyilatkoztak, szíve és tüdeje tökéletesen ép, egészséges.

— Ez mégis különös! — mormogott Reginald, mintegy magával beszélve.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal

írta: **Thaa Gyula.**

Folytatás

Lánczy is jobb szerette így. Most legalább folytathatta tovább ravasz tervét. Jolán alig nyitotta fel szemét s lett újra tisztában a helyzettel, már is Lánczy felé fordult:

— Uram! Ön tudja nagyon jól, hogy reánk nézve életföltétel Bogáti Béla életben való megkerítése. Önnek módjában van, hogy hozzá segítsen bennünket. Ingyen nem teszi, ezt nagyon jól tudjuk. Az idő is drága. Feleljen hát, mik az ön feltételei?

Jolán kisasszony okosan beszél, — válaszolta Lánczy. — Ezt már szeretem. Igazsága van. Feltételeim vannak. A feltételeim pedig a következők:

Lánczy megköszönte torkát, a két nő pedig figyelmesen hallgatta.

— Első feltétel, hogy Bogáti Béla nagysága teljesítse nekem régebben tett ígérését. Legyen a feleségem. A másik feltétel, hogy teljesítse a Hortoványi Pali kívánságát is s adja hozzá leányát Jolán kisasszonyt. Hallgassanak meg. Ha önök ebbe belemennek, akkor a házasságkötésnek holnap délután a kápolnai kastélyban meg kell történnie. A többit bizz k rám. Én a dispencziókat megszerzem, semmi akadály nem lesz a házasságnak. Holnap délután három órakor megtörténik a házasságkötés és este a lakadalmi ünnepélyen ott lesz közöttünk Bogáti Béla is. Ezek az én feltéte-

leim. Ezek teljesítése önöknek csak egy szavába kerül s megszerezük vele úgy a mi, mint a saját boldogságukat is.

(Folyt. köv.)

Kovács-műhely áthelyezés.

Van szerencsém úgy a gazdálkodó, mint a lótarató urak becses tudomására hozni, hogy augusztus 15-től

kovács műhelyemet

ujjonnan berendeztem és a József Kir. Herczeg-utcáról

Nyugoti-utca 16. sz. alá

saját házamhoz helyeztem át.

Becsés pártfogásukat továbbra is kérve, tisztelettel:

Fazekas István,

volt honvéd huszár gyógykovács.

Legjobban bebizonyult
tápiálék
egészséges
Kufeké fele gyomor-
és bélbeteg
gyermekeknek.

Szobafestő és fénymázoló műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Gólya utca 15 sz. alatt fennállók

szobafestő és fénymázoló

műhelyemet tetemesen megnagyobbítottam s azt

Gólya-utca 17. szám. alatt

saját házamba helyeztem át.

Amidőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást, amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék tisztelettel:

Dihen János,

szobafestő és fénymázoló.

Debreczen, Gólya utca 17. sz. (saját ház.)

A cséplési idény beálltával

van szerencsém ajánlani a legjobb minőségű

gépölajokat, tovotta zsirt,

valamint olajfesték- és padlóma-
zalat legolcsóbb árszámítás mellett.

Térei József utóda,

zárólk lagos festék- és zsiradék raktára.
Debreczen, Havan-utca 13. sz.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arcporát (pouder) mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arc-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizs-porról. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arc-bőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-zsínben) mintadohoz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arcporait: Berlini Felpuder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velutin Pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos

előbb Füvessy Bertalan
érezőtöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kút szivattyút
2 évi jótállással.
Jó vizű kútak furását helyben és
vidéken gyorsan és legjutányosabban jótál-
lással eszközöl.

Feltűnő eredmény érhető el

a HAJÓS-féle

„Aradi Ibolya-Crème“

Használata által, mely pár nap alatt elmulaszt
szeptő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget és
mindennemű arcztisztatlanságot. E remek
ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen
felszívódik, a nek következőben a hatás bámu-
latos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon
aranyérmekkel s díszoklevéllel kiüntetve.

Aranya egy tegelynek 50 krajczár.

Ibolya crème-szappan 35 krajczár Ibolya-hölgypó
fehér, rózsas és krém színben 1 darab 60
krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette de
Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csak Hajós-féle Ibolya
készítményeket tessék elfogadni.
Kapható a készítő feltalálónál

Hajós Árpád gyógyszer-tára és
gyógyszerészeti
laboratóriuma

ARAD, Andrásy-tér 22. sz. Budapesten
Török József gyógyszer-tárában

Belényes: Erdélyi László, Előd: Kocsis József,
Székelyhid: Dr. Bakert Mihály, Kis-Marja
Gallasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajlik
György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad:
Kubányi Kálmán

Debreczen: Tóth Béla gyógyszer-tárában.

Legolcsóbb és legnagyobb

Czipő-áruház

Neumann Testvéreknel
a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség
beszerzését felhívni dusan felszerelt,
házig készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszin'én ujjonnan érkezett átvatos férfi és flu

kalapok,

valamint más uridivat cikkek nagy raktá-
runkra, mely cikkek feltűnő olcsó árak-
ban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség
rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Horváth András

Debreczen, Piac utca 21. szám. Vállal:
szobafestést, fényezésést és tapétázást.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból
szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,

önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat, sodrony borítókat

és szabadalmazott

legujabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb
árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-
árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piac-u. 57.

Az egeresi gipszgyár

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-utca 3.

Ajánlom a Tkereskedő és iparos
uraknak

friss gipszemet,

u. m. stukator gipszet 60 kg.
zsákokban, szobrász gipszet 60 klg.
zsákokban,

alabastrom gipszet 60 kg. zsá-
kokban.

Kitűnő minőségben, gyári árak mel-
lett. Mennyezet vakolásra egyáru a mésszel,
azonnal simítható és tükrösima lesz.

Ajánlom továbbá friss beocsini
portland és románczementemet. Kő-
bányai disztéglát sárga és piros szín-
ben, nagyban és kicsinyben. — Vidéki
megrendelések pontosan teljesítetnek. Te-
lefon 255.

Kiadó bolt és lakás.

Büd-Szent-Mihályon, Sza-
boles vármegye 10.000 lakossal bíró
készségében, mely kőút és kőjárdával,
vasut-, posta- és távirda állomással bír,
a piactér legszebb helyén levő sarokház

szép nagy bolthelyiség
és megfelelő raktárhelyiséggel, továbbá

3 szobás lakás

minden szükséges mellékkeliségekkel
együtt folyó évi szeptember 1-től hosz-
szabb időre bérbe adó, esetleg örök
áron is eladó. Bővebb felvilágosítást ad
a tulajdonos, Stern Miksa, Büd Szent-
Mihályon.

592

P.

1902

Pályázati hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház pá-
lyázatot hirdet a halálozás folytán meg-
üresedett egyházi számvevői hivatalra,
melyvel évnegyedi előleges részletekben
fizetendő 1800 korona évi javadalmazás
jár. A választás az 1906 év elején
következő általános tisztújításig törté-
nik s pályázhatnak egyházközönségünk
azon tagjai, kik az államszámviteltanból
képesítettséget igazolni tudnak, vagy
annak megfelelő előképzettség mellett
egy év alatt megszerzésére magókat
kötelezik. A kellően felszerelt kérvények
**1902 évi szept. 6-án délután 5
óraig** az ev. ref. egyház iktató hiva-
talába adandók be. A megválasztandó
számvevő hivatalát f. évi október 1-én
elfoglalni köteles és a depr. ev. ref.
egyház tisztviselői részére létesített
nyugdíjintézetnek az egyház által meg-
állapított szabályzat szerint jogosított
és kötelezett tagja lesz.

Kelt Debreczenben az ev. ref.
egyház presbyteriumának 1902 évi ju-
lius 6-ik napján tartott gyűléséből.

Az elnökség.

Uj szőnyeg-üzlet.

Főüzletünk szőnyegosztályát

Kossuth-utca 11. sz. Zádor-házba

helyeztük át, azt a mai kor igényeihez képest fényesen berendezvén,

a
legujabb
és
legszebb
futó-, ágyelő- és pamlagszőnyegekkel,
ágy- és aszalteritőkkel,
pamlagtakarókkal,
csipke- és szövetfüggönyökkel,
lő- és kocsipokrócokkal,
fianelltakarókkal,
butorszövetek- és butorplüsökkel,
linoleum, bőr és viaszosvásznakkal

us választékban szereltük fel és tisztelettel kérjük továbbra is a
n. é. közönség szives pártfogását.

Bosznay J. és Tarsa,

Debreczen, Kossuth-u. 5. és 11.

Apró hirdetések.

Utazó ügynök felvétetik. Havi kereset. — Kevés kauczió szükséges. Piacz-utca 81 hátul.

20 évi jó forgalmu szatócs üzlet berendezés, trafik, italmérési joggal azonnal átvehető. Busi-, Agárdi-u. sarok.

Kiadó emeleti lakás két szoba mēlők helyiségekkel Szent-Anna- és Battyányi-utca sarkán.

Vadászönkéntesi egyenruha, égeszen jó, féláron alól eladó. Szt-Anna-u. 8 szám.

Kaszaló a Bánkon 16 hold eladó. Értekezhetni Mester-u. 38. sz.

Egy discret igazi uri ember egy intelligens fiatal urinó állandó barátságát keresi. Levelet leheőleg teljes czimvel „Gentleman jelige alatt post-restante kéretik.

Bösendorfer zongora, s István gőzmalmi részvények eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Biedermann házban két szobai lakás és egy műhely helyiség kiadó.

9-és fél nyilas tanya föld eladó a Szepesen. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

Haszonbérbe keresek 400—500 holdig levő földet. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

1-a Portland és Román cement legolesőbban beszerezhető **Fazekas Kálmán festék, zsiradék és petroleum** kereskedőnél Hatvan-utca 4. Tessék meggyőződni!

11 hectoliter tisztán kezelt ber eladó. József-kir.-herceg-utca 9.

Ákácza 100 drb. 3 és 4 méteres továbbá 50 drb. kifaragott ákácza kerítés oszlop eladó, József kir. herceg-u 9.

Eladó, esetleg kiadó a Vendég-utca 4 sz. ház. (bolthelyiség). Értekezhetni a tulajdonossal, Aszódy Mórral, Rózsai-ér.

Vas esztergályozást a legolesőbban vállal Preizler Mór lakatos a törvénytörvényesség mellett.

Szepes-szombatra, vagy Szepes-Felkára egy debreczeni tizenegy éves kis leány helyett cserébe egy fiu kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tanulónak egy jó házból való fiu kerestetik Németi József fényképész műtermében, Piacz utca 42.

Ürmös-bor literje 30 krajczár a Szőlő-és bortermelő szövetségelnél Simonffy-u 2. (uj bérház.)

Lóra való kulesos szerszámok eladók Bethlen utca 17 sz.

Katonakeztyük tisztítás javítással együtt párját 8 krért, glass-kaszt, k tisztítását jutányos árért vállalom. Péter utca 37. sz.

Eladó. A boldogfalvai kertben I nyila szőlő, csinos házal vagy, kiadós Értekezhetni II. járás 82 szám.

Naponta friss uradalmi vaj

1 kiló 1 frt 20 kr.

Kapható:

Deutsch Lajos

fűszerüzletében, Piacz-u. 38.

Eladó szántóföldek.

Debreczenben az Ondódon, a 2483. tjkvból.

1., 8132. hrsza. 9 hold 1200 □ öl.

2., 8070. hrsza. 5 hold 850 □ öl.

Debreczenben, a Pallagon, a 2483. sz.

1., 8620. hrsz. 6 hold 1007 □ öl.

2., 8630, és 8631. hrsza. 6 hold 472 □ öl.

3., 8632. hrsza. 2 hold 1062 □ öl.

A pallagi földek egymás mellett fekszenek, egy kis tanyaépülettel is el vannak látva. Értekezhetni a tulajdonos **Kongor Gyulánál Debreczenben, Arany J utca 59. szám.**

Saját termésü

fajtiszta **hadházi boraim** következő árban kaphatók **H.-Böszörményben.**

Dr. Kertész Józsefnél

Kövídinka literenként . . . 40 fi. kr.

Kadarka lit. 40

Olasz Rizling 45

Burgundi kiváló jó 45

Muskotály 90

A m. kir. osztálysorsjáték

X-ik osztályának 4-ik huzása

már f. év augusztus hó 13—14-én tartatik meg.

Kérem tisztelt vevőimet sorsjegyeik megújítására

Katz Jakab,

Debreczen, Piacz és Szent-Anna-u. sarok.

Szöllő csomagoláshoz

fagyapott, zsák-zsineg, zsákok és dohányzsinoget • legolesőbban **vehetünk**

NEUMANN és WEISZ

festék-, zsiradék- és olajok nagy raktárában, Debreczen, Hatvan-utca 5. sz. (Bignió ház.)

Uj szénraktár

Tisztelt Háziasszony!

= Vasaláshoz legjobb a =

Retorta Bükkfaszén.

Elmaradnak a szén vasalás kellemetlen következményei. Nincs rossz levegő, főfájás és szédülés, mert a

Retorta Bükkfaszén

vegyi uton van minden az egészségre káros anyagtól megtisztítva. Szaraz, minden szag, gáz, füst és láng frjt sztes nélkül ég.

Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő, ugyan ahhoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél Piacz-u. 26.

Főtőzsde udvar.

12891. sz. 1902.

Temesvári vásár-hirdetés

Az ideai temesvári Jakobi

országos vásár

f. évi augusztus hó 14-től bezárólag augusztus hó 18-ig fog megtartatni.

Augusztus 14. (csütörtök) 5 óra reggel előtt az állat felhajítása tilos!

Temesvárott, 1902 évi julius hó 25-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSŐ,

főkapitány.

Bánáti ló, szarvasmarha, juh- és sertés vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági, kereskedelmi és iparvásár.

Egyéves önkéntesek

Arjegyzékekkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Prelovsky András,

elsőrangú katonai és polgári szabó üzletében,

Debreczen, Kossuth-u. 4. sz.